

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 20 K. — f.
 Hat óra — — 10 K. — f.
 Három óra — — 5 K. — f.
 Egyes számok ára 40 fillér.

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdetések és a felünk széköttesben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adódnak

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen

vasárnap reggel.

A hirdetésüket, előfizetésüket és a reklamációkat a
 főszerkesztőségbe kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

A hadi kölcsönök.

A háboru a népek erejét anyagi és erkölcsileg csaknem teljesen kimerítette. Míg egyesek a háboruban kifolyt vér minden cseppjét csengő aranyra változtatták, addig a tömeg emberéletben és vagyonban pusztult. Szemfüles emberek meggazdagodtak, viszont egyes családok teljesen elszegényedtek. Már most egy ország talpra állítása milliókat fog ismét követelni, ámde most csak a közteher igazságosabb elosztása útján lehet gondoskodni a fokozottabb mértékben emelkedő közszükséglet pontos fedezetéről.

Nagyon téved az a politikus, a ki azt hiszi, hogy a hadi kölcsön kötvények egyszerű megsemmisítésével célt érne, mert ezzel sem az állam bevételeit nem emelné, sem a polgári lakosság fizető képességének fokozásáról nem gondoskodnék, hanem inkább egy nagy csomó ekzisztenciát, közintézményt tenne tönkre, árvákat, humánus közhasznú intézményeket, városokat és községeket károsítana meg s alapszabály megrendítené az újjászülendő államot.

Csak azt kell figyelembe venni, hogy kik és miként jegyezték a hadi kölcsönöket? A hadi kölcsön jegyzése nyolc egymás után következő sorozatban történt. Először általános felhívást bocsátottak ki buzdítva egyeseket, a tehetősebbeket hadi kölcsönök jegyzésére, busás jövedelmet, öt és fél, vagy hat százalék kamatozást ígervén. Az egyes emberek áldozatkészsége hamar kimerül s a bizalmatlanság a hadi kölcsönök jegyzése iránt gyorsan általános lett volna. A kormányok tehát nemcsak az egyesek áldozatkészségére apelláltak, hanem szinte kötelezővé tették, hogy az autonóm egyházak, kegyes alapítványok hosszú századokon keresztül fillérenként összerakott csekély vagyonkájukat, az árvaszékek az őrizetükre bízott szegény árvák és özvegyeknek készpénzét, a városok a szegények segélyezésére szolgáló s egyéb közjótékonyoságu alapjukat, humanitárius egyesületek a jótékony célú szolgáló tőkéjüket felkassák hadi kölcsönbe, mert ez által jövedelmüket lényegesen emelhetik és így saját kitűzött céljukat annál jobban szolgálhatják. És az egyházak, városok, községek, árvapénztárak, jótékony egyesületek a pa-

rancsnak engedelmessé oda adták összes vagyonukat abban a reményben, hogy ez a vagyon még veszített háboru esetén sem vesztet el, mert ez közvagyon. De még tovább kellett menni a hadi kölcsön jegyzésében. Elfogyott az árvák, egyházak, jótékony egyesületek pénze, a vagyon csak a nagy tőkés és bankok pénztárában gyűlt össze és még mindig szükség volt hadi kölcsönre. Újabb felhívások mentek ki, hogy még akkor is jegyezzenek kölcsönt, ha a készpénz elfogyott, mert ime a bankok lombard hitelt nyújtanak minden hitelképes jogi és természetes egyénnek, kik készpénzzel nem rendelkeznek, majd az előjegyzett kölcsönt ők folyósítják az államnak és a jegyző azt apródonként letörleszti.

Szabadságot a fronton küzdő katonákat, hogy hadi kölcsönt jegyezhesse. Sőt a hadi kölcsön jegyzése elegendő volt arra, hogy a katona szabadságra mehessen. Ismétlem, eltekintve a hadi milliómosoktól, kik vagyonukkal arányban nem álló kis összegeket jegyeztek hadi kölcsönre, a hadi kölcsön kötvények nagy része kis emberek, egyházak, városok, községek, árvapénztárak, jótékony egyesületek és alapítványok birtokában van. Ezeket egyszerűen semmisnek nyilvánítani kész veszedelem volna, ugyszólván az állam csődjét jelentené.

Az államnak, ha boldogulni akar, nem koldusokra, hanem adót fizethető polgárookra van szüksége, kik nem eltartást kívánnak az államtól, hanem annak fenntartásában anyagi és erkölcsi erővel közreműködnek. Ezeknek a polgároknak a béke helyreálltával szükségük van arra a kis tőkére, melyet hadi kölcsönbe fektettek, ha maguk részére új kenyérkereső forrást akarnak nyitni. Az árvák és özvegyek pénze pedig sok könyvet törül le és sok árvát s özvegyet ment meg a haza számára. Ép így az egyházak, községek és jótékony egyesületek vagyonát az állam gondját kevesebbi, mert azokat az összegeket, amelyek ezek fenntartására szolgálnak, amugy is az államnak kellene fedezni. Végeredményben tehát az államnak semmi haszna a hadi kölcsönök elkobzásában, amit egyáltalában fel sem tételezünk.

A hadi kölcsönök vissza fizetését lehetőleg az eredeti tervek szerint fenn kell tartani. Ha ez nem lehetséges, akkor osztályozni és meg-

kell állapítani a visszafizetési sorrendet a már keresztülvitt összeírás alapján. És pedig fizetessék vissza első sorban az egyházak, árvapénztárak, jótékony egyesületek, városok és községek pénze, azután a kisembereké, a kik semmi más vagy csekély vagyonnal bírnak s azután fokozatosan a többieké. Lehetne azt is mondani, hogy fizetessenek vissza első sorban az 50 koronás kötvények, bizonyos határidő mulva a 100, majd az 1000 koronások s így tovább. De ez nem mutatkozik célszerűnek. Legjobb a tulajdonosok szerinti osztályozás.

Az állam érdeke fűződik ahhoz, hogy a hadi kölcsönpapírok ne váljanak teljesen értéktelenné. A viszonyok konszolidálásával ezek rendezése is szükségessé fog válni, az államnak módot kell találni, hogy a hadi kölcsön kötvények időszaki beváltását pénzügyi transzversio vagy más hitelművelet útján keresztül vigye. Ez a vagyon közvagyon, az állam fizetőképességét, a valuta emelkedését fogja előidézni annak rendezése.

Kérjük a városi és megyei városi hatóságokat, hogy ebben a kérdésben állást foglalva, feliratban forduljanak a kormányhoz, mert hiszen ők tudják legjobban, hogy mily sok érdek fűződik ahhoz, hogy a hadi kölcsönök kötvényei az általunk javasolt módon mielőbb rendeztessenek.

A világ-eseményekből.

Metzben kihirdették a szigorított ostrom-állapotot.

Nemetsországban monarchista mozgalmak vannak. Ennek vezetői állítólag megtalálták már a kapcsolatot Bajorországgal, Sziléziával, Kelet poroszországgal, Pomerániával. A trón jelöltjeül a cumberlandi nemzetség tagjait emlegetik.

A detszlavok aláírják az osztrák békét.

A magyar kormány az ententemissziók útján akarja elérni Kun Béla és társainak Ausztriából való kiszolgáltatását, hogy azután őket a magyar bíróság elé állítsa.

Magyarországon az 1914. évi sajtótörvény van életben. Eszerint a politikai lapoknak „kauciót” kell letenniük.

Lapok jelentése szerint Lloyd George Polk és Clemenceau abban egyeztek meg, hogy a legfelsőbb tanács még 10 napig fog dolgozni és azután 14 napra elnapolja magát.

Romániában kormány alakítással Manolescut bízták meg, ki a bukaresti semmitűző első elnöke. Az új kormány átmeneti lesz. Feladata, hogy a választásokat

keresztül vigye és a szövetségessel meg-
egyezést igyekezzen létre hozni

A román béke delegátusok az osztrák
békefeltételek ellen szóló tiltakozó jegyzék
átnyújtása után elutaztak Párisból.

A legfelsőbb tanács felszólítást intézett
a budapesti kormányhoz, hogy állítson fel
helyi csendőrséget, hogy Budapesten a ren-
det, a románok távozása után fenntartsa.

Mackensen vezérkarával Belgrádból Szal-
onikibe utazott, és onnan hajón Marseillesen
át kerülnek haza Németországba.

A francia hadügyi bizottság kijelentette,
hogy Franciaországban a katonai szolgálati
időt minden veszély nélkül egy évre le lehet
szállítani.

Az angol király meghívta Poincarét,
hogy a jövő hónapban látogassa meg.

Hollandiát — lapok jelentése szerint
14 napon belül felszólítják Vilmos császár
kiadására.

Az entente csapatokat visszahívják
Oroszországból

Lapok jelentése szerint a békekonferen-
cián dolgoznak már a magyar békeszer-
ződésen. A magyar béke delegátusokat azon-
ban a béketárgyalásra csak akkor hívják
meg, amíg a választások megtörténtek
és olyan kormány lesz hatalmon, melyet az
entente is elismer.

A Pressburger Tagblatt jelentése szerint
az entente a Friedrich kormányt elismerte.

Szeptember 22 én a prágai kormány
küldöttjei megjelentek a pozsonyi egytemen
az egyetem átvétele ügyében

Bulgária a békeszerződés területi felté-
teleit nem hajlandó aláírni.

Az iskolai beiratások megtörténtek Po-
zsonyban a nem állami jellegű iskolákban
és hó közepén annak megállapíthatása cél-
jából, hogy a jelentkező tanulók milyen
nyelvű oktatásban kívának részesülni.

A rom. kath. iskolákban beiratkozásra
jelentkezett összesen: 2288 magyar, 133
szlovák, 1413 német.

Pozsonyvárosi polgári leányiskolába be-
iratkozott 485 növendék, ezek közül magya-
rul akar tanulni 434, szlováku 2, németül 64.

Az államilag segélyezett izr. polgári fiu
iskolában magyar oktatásra jelentkezett 132
tanuló és 42 a német tannyelvű oktatásra.

Izr. polgári leányiskolában a magyar
tannyelvű oktatásra jelentkezett 131, és 23
a németre.

Az evangélikus népiskolában magyar
nyelvű oktatásra 307, németre 665, szlovákra
31 tanuló jelentkezett.

Orthodox izr. polgári iskolában magyar
nyelvű oktatásra 262, németre 65 jelent-
kezett.

Orthodox izr. hitközség elemi fiu és
leány iskolájába jelentkezett 193 magyar fiu,
56 német fiu, 172 magyar leány, 1 szlovák
leány, 46 német leány.

Kong. izr. elemi iskolában magyar tan-
nyelvre 184, németre 37. Eszerint az ered-
mény igen érdekes perspektívát nyújt.
Beiratkozott összesen 6969 tanuló. Ebből
magyar nyelvű oktatást kívánt 4407, német-
nyelvűt 2394, szlováku 167 tanuló akar
tanulni, csehül pedig egy tanuló. A pozso-
nyi szülők elintézték az iskolakerdést. Meg-
mutatták, hogy milyen nyelvű iskolákra van
szükség. A kormány nem is zárkozhat el a
közakarát megnyilvánulásától és az iskola-
kerdést csakis a fenti számadatok arányá-
ban intézheti el.

A prágai nemzetgyűlésen Srobár mi-
niszter Stodár és társai interpellációjára
adott válaszában kijelentette, hogy a magya-

rokna reform. gimnáziumnak lesz Rima-
szombaton, gimnáziumnak Komáromban,
Ipolyásagon, valamint meglesznek a párhuz-
amos osztályaik Kassán, Pozsonyban, Léván,
Érsekújváron, Losoneon, Rozsnyón Újvárot
valamint egy sereg polgári iskolájuk és a
magyar vidéken összes népiskoláik, amelye-
ket magyar gyermekek látogatnak, a keres-
kedelmi és ipariskolában párhuzamos osztá-
lyokat kapnak.

Bánatot a magyarok, szerbek és román-
ok között osztják fel, Bratianu román mi-
niszterelnök épen ezért adta belemondását,
miután a románok az egész bánatot köve-
telték.

A „Reichpost” jelentése szerint a ro-
mánok megkezték nemcsak Budapest, hanem
az ettől nyugatra fekvő megszállott területek
kiürítését is. A románok az entente által
meghatározott demarkációs vonal mögé vo-
nultak vissza.

Politikai körökben azt beszélnek, hogy
Gaál Sándor azon fáradozik az enten-
ténél hogy a magyar képviselőház, melyet
Károlyi annak idején feloszlato, egybehiva-
sék. Ezt a törekvést több komoly magyar
politikus is támogatja. — A magyar kormány
az új választások mielőbbi keresztül vitélet
óhajja.

Szepes, Árva és Csacza sorsa még nincs
eldöntve.

Franciaországban nagy az aggodalom a
valuta esése miatt. 100 frank Londonban
67 frank, Newyorkban 59 frankot ér A. Da-
ilyl Mal” azt írja, hogyha a pénzvizonyok
így alakulnak, Franciaország a közel jövőben
kénytelen lesz Németországban vásárolni,
mert csak ott kedvező a pénzének árfolyama.

Az Echo de Paris jelenti Washingtonból
hogy Pelsingsnek a népszövetség elleni nyi-
latkozását várják amely alkalmat ad neki
arra is, hogy sikeres reményűl vegye fel a
harcot az elnöki állás elnyerésére.

Varsói jelentések szerint Padarevszky
miniszterelnök Párisból való visszaérkezése
után benyújtja lemondását. Utóda minden
valószínűség szerint Bilinszky lesz, ki kor-
mányát szakemberekből fogja összeállítani.

A berlini pénzügyminisztériumban a
Hohenzollern család vagyonát 300 millió
márkára becsülik, amelyből 100 millió rész-
vényekben és jelzálogkötvényekben fekszik.

A belga királyi pár Amerikába utazott.

Budapesti jelentések szerint Kun Béla
uralkodása Magyarországnak 4 hó alatt 12
milliárdba került. S mintegy 200 személyt
végeztek ki a bolsevisták.

A „Messagero” jelentése szerint Wil-
sonnak szándékában van újra Európába
utazni. A Daily Mail jelenti Tokióból, hogy
a japán parlamenti bizottság valamennyi
szavazattal öt ellenében elhatározta, hogy a
békeszerződést ratifikálja.

Különfélék.

— **Az iskolaügy** van most mindig
napirenden, mivel az iskolai évből immár
egy hó elmúlt és a tanév az egyes iskolák
meg mindig nem kezdtettek meg. Srobár
dr. miniszter, mikor a lévai küldöttséget
fogadta, kijelentette, hogy az állam semmi-
esetre sem avatkozik bele a felekezetek
autonómiájába és a lakosság meg lehet
nyugodva, mert iskolája is olyan lesz, ami-
lyet a polgárság kíván. Különösen pedig azt
hangsúlyozta, hogy az oktatás feltétlenül
magyar lesz, mert ez felel meg a lakosság
jogos kulturigényeinek. Azonban legtöbb
iskolánk épületét, így a főgimnáziumot,
a református elemi iskola és ovoda
épületét, az izraeliták iskoláját a katonaság

tartja elfoglalva s azokat mindezeideig nem
bocsátották az iskolafenntartók részére. Nem
hiszük, hogy a katonaságot másként elhe-
lyezni nem lehet, mert hiszen mikor itt volt
a stanislai 77. gyalogezred egész törzse,
mintegy 12 ezer ember, itt volt a győri 19
gy. ezred s mindezeket el tudtuk helyezni
anélkül, hogy egyetlen iskolaépületet elfog-
lalt volna a katonaság, mindenesetre mégis
különös, hogy most több épület szükséges
mint akkor, mikor zsufofóság tömve volt a
város lengyel és rutén menekültekkel. —
Kérjük a város polgármesterét és tanácsát,
sziveskedjenek odahatni, hogy iskoláinkat
végre megkaphassuk, mert az államot egy-
dül a kultura tartja fenn. Slovenskó terüle-
ten minden iskola megnyílik immár, a mi
iskoláinkat is megnyitni óhajtjuk, ennél fogva
nagyon kérjük, hogy a katonai parancsnok-
ságnál kieszközölni sziveskedjék hogy az
iskolaépületeket kiürítsék és az iskolafenn-
tartóknak visszaadják.

— **Az egy és két koronás bank-
jegyek névértékének leszállítása.** Hi-
vatalosan jelentik: Az egy és két koronás
bankjegyek kicserélése más fizetőeszközök
ellenében törvényileg el van rendelve és meg
lett állapítva, hogy a kicserelési illeték he-
lyett szeptember 24-étől kezdve a két ko-
ronás bankjegyek névértékét K 180-ra és
az egy koronás bankjegyek névértékét 90
f-re redukálják. Október 14-étől kezdve a
regi egy és két koronás bankjegyek elvesztik
érvényességüket.

— **A lévai szüret** az idén eltöltött
egy pár héttel, mert azelőtt már a lévai
szentmihálynapú vásár hetében megkezdődött,
most azonban október hó 6-a előtt egyetlen
hegyközség sem írja ki a szüretet, mivel a
szőlő, különösen a rizling, s az ehhez ha-
sonló fajok, még elég kemények A szüret,
a hol oltványoszó ó van, közepesen jó termést
fog adni, ha addig a tolvajok meg nem
dezmálják, kik haditerületnek tekintik a
szőlőket s a gazon, a pasztorok és csöszök
szemelátára viszik a javát s még megfenye-
getik, ha valamelyik fel mer szólalni. Mi
európai szőlő szénkének hiányában ugyszól-
ván teljesen kipusztul s így nagy érték ment
tűnkre. Hatósági segítséggel kellene a szőlők
felújításáról gondoskodni. Szlovenszkóban ugy
is kevés a szőlő, a megelöveket tehát ápolni
is az alkalmas területek beültetésére külön-
féle kedvezményekkel kellene buzdítani a
gazdákat.

— **Házasság.** Dr. Zsigárdy Jenő, az
aranyosmaróti urítársaság kedvelt tagja
szeptember 20. napján tartotta esküvőjét
Belicza Margitka úrléánnyal, dr. Belicza
Pál aranyosmaróti ügyvéd kedves leányával.
A polgári házasságkötést a megyeházán dr.
Micsura Márton zsupán, az egyházi eskü-
vőt szertartást Pintlér Károly apátplebános
végezte.

— **Első szt.-miseáldozat.** Székely
Lajos, kit f. é. szeptember hó 21-én áldozó-
pappá szenteltek Esztergomban, f hó 28-an
vasárnap d. e. 10 órakor mutatja be első
szt.-miseáldozatát a helybeli plebánia-tem-
plomban Szakács Viktor plebános vezetése
mellett. Az ünnepi beszédet Letochá József
lévai s lelkesé tartja meg. Mise alatt a
Róm. Kath. Egyházi Enekkar Goller Es-dur
misesjét adja elő Krécsy Anna orgonakísérete
mellett Gradualára Ave Mariát énekelnek
Bartos Mária és Gyurián Eteika. (Offertori-
umra) 6 salutaris hostiát Heckmann István
énekel.

— **Football mérkőzés Léván.** Folyó
hó 21-én tartotta második mérkőzését a
Lévai S. C. az Ipolyási F. C.-vel, mely
újból a lévaiak javára dőlt el. Eredmény
4:0 (2:0). Rossz idő dacára a mérkőzés
mintegy 300—400 főnyi lelkes közönség
nézte végig. A lévaiak állandó nagy fölénye
már a kezdés után kitűnt. Röviddel a kez-
dés után 11-esből Korpás az ipolyási há-
lőba goalt rőpit, majd 3 perc múlva Blumen-
feld lefutásából és beadásából Korpás lövi
a második védhetetlen goalt. Félidő 2:0 —
Kezdés után Ipolyásig hevesen támad, mely
a lévaiak halforán megtörik. Újból Léva
veszi át a támadást, mely kornert eredmé-
nyez, Duba beadásából Baranya védhetetlen
goalt lö. A továbbiakban a játék nagyon

erős Duba gyors lefutásából jól helyezett nagyszerű goalt lő. 4:0. A lévai csapatban kitűnt még Tatar, Berger és Gróf. Az ipoly-sági csapatból a két Baek a balból és a center Sok goalt mentett meg a kapus. A mérkőzést Breuer jól vezette.

— **Hontvármegye zsupánja.** Hontvármegye zsupánjává a kormány *Sahulcik* Vendel plebános helyébe *Bellai* Józsefet nevezte ki.

— **A betétek további szabaddá tétele.** Az 1919. augusztus 26-iki rendelet alapján a betétek egy további részét is szabadba teszik. És pedig 1919. március 1-iki állapot szerint 50,000 koronát meg nem haladókat 2000 koronáig egészen szabaddá teszik, a többieknek pedig 85 százalékát.

— **Izraeliták ujvé.** Csütörtökön ünnepelték izraelita polgártársaink az 5880. ünnepszándót, a Ros Hasonah-t, mely a fő-ünnepnek közé tartozik, amely alkalommal két napon át szünetel minden munka, minden üzlet és műhely zárva s a templomok és imaházak egész napokon át zsulofásig megtelnek jámbor, imádkozó hivekkel. Az újévét egy hét múlva követi a Jom Kippus, a hosszú nap, mely az engesztelődés ünnepe.

— **Orvosi rendelő.** Dr. *Boleman* János, városunk szülöttje, Turócvarmegye volt tisztifőorvosa, ki Turócvarmegyében orvosi gyakorlatot folytatott, városunkban telepedett meg s f. évi október 1-én megkezdte orvosi gyakorlatát. Rendelője a saját házában — Deák Ferenc utca 2. földszint, (Iparos Olvasókör volt helyisége).

— **A hadifoglyaink** hollétéről és egészségi állapotáról a cseh-szlovák vöröskereszt iroda, (Prága, III. Karmelita-utca 17. sz.) mely dr. *Masaryk* Alice elnökelete alatt áll, a legnagyobb készséggel nyújt felvilágosítást. A kik hozzá fordultak, aránylag rövid idő alatt értesítést nyertek hozzátartozóikról. A lévai fiúk, kik hadifogságba estek, legtöbnyire Toitában (Mandsuria), Krasnojarsk, Tomsk és Novo-Nikolajszkban vannak s most már térhető az állapotuk, élelmiszerben és ruházatban nem szenvednek hiányt. A vöröskereszt, mely a haza érkező foglyokat élelmiszerral, pénzzel, ruhával ellátja s részükre a kinek szükséges, egészségi állapotának megfelelő munkát is szerez, megérdemli a jóakaratu támogatást.

— **A valuta szabályozása.** A közeli napokban entente és semleges bankok képviselői tanácskozásra fognak összejönni a gazdasági kérdések tisztázása és különösen a valuta rendezése tárgyában.

— **Az iskoláév megnyitása Szlovenszón.** Pozsonyból jelentik: Dr. *Srobar* Szlovenszók teljhatalmu minisztere tudvalevőleg elrendelte, hogy Szlovenszók területén az iskolai előadásokat szeptember közepéig meg kell kezdeni. Kivételt képeznek azon területek iskolái, amelyek ellenséges megszállás alatt állottak. Itt az iskolai év megnyitása október 1-ig elhalasztható. Október 1-én nyílnak meg azon helyeken a tanintézetek, hol az iskolakérdésben még nem történt kérdés.

— **Kereskedelmi iskola Nyitrán.** A Nyitrán most két tanfolyamos kereskedelmi iskola fog megnyitni, melynek első osztályába 14 éves, jó előmenetelű, négy gimnáziumot, reált vagy polgári osztályt végzett tanulókat vesznek fel.

— **Uj Szlovák lap.** A szlovák néppárt kassai szervezete „Slovenska Soboda” (szlovák szabadság) címen politikai és gazdasági hetilapot ad ki, melynek első száma már meg is jelent. Az új lapon erősen megatlanszansk a cenzura nyomai.

— **Földhivatal.** A cseh-szlovák kormány földhivatal felállítását határozta el. E hivatal hatáskörébe tartozik azon föld meg vizsgálása, melyet az expropriációs törvény értelmében el vesznek a nagybirtokosoktól. Azon eljárás megállapítása, mellyel a lefoglalt birtokot átveszik. A kárterítés összegének megállapítása. A lefoglalt föld kiutalása, a kiutalás módjának megállapítása, a fizetés és jogi személyek kiválasztása, kiknek e földet tulajdonukba vagy bérbe átadják. Támogatás földmívelési szövetkezetek létesítésével. A lefoglalt, de eddig át nem vett birtokon

való helyes gazdálkodás ellenőrzése. A lefoglalt birtok eladása, átvétele, megterhelése vagy parcellázashoz stb. való engedély megadása. A földhivatal hatáskörének egy része kormányrendelet által hivatalkora vagy bizottságokra átruházható, egyes területrészekre.

— **Gyufaadó készüli.** A nemzetgyűlés legutóbbi ülésén törvényjavaslatot nyújtottak be, amely szerint gyufaadót vezetnének be. Az adó dobozonként két fillér lenne, tüzelő szerszámoknál pedig ötven fillér, 1 és 2 korona súly szerint.

— **A mozi** ma egy hírneves cirkuszi drámát mutat be, mely *Pierostnak*, a cirkuszi bohócnak érzékeny szerelmes történetét tárgyalja 4 felvonáson át. Remek, szép felvételi és művészi rendezése a jeleneteknek, nagy sikert biztosít számára. Ezt követi *Harry*, mint családapa című ügyes, kis vigjáték, mely szintén a jobbakk közül való. A legközelebbi előadás csütörtökön lesz.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátok és ismerősök, ki szeretett fiunk halála alkalmával részvételükkel ajándalmunkat enyhítették, fogadják ez uton köszönetünket

Léva, 1919. szeptember hó 25-én.

Balázs János és családja

Tanügy.

Belrások az irlalmas nővéreknél.

Az irlalmas nővérek intézetében, a női kereskedelmi szaktanfolyamban a beiratást szept. 29. és 30-án tartjuk.

Okt. 1-én „Veni sancte” és az iskolai törvények felolvasása az intézet minden fokozata számára.

Okt. 2-án rendes tanítás.

Az intézet előjárásága.

Értesítés.

A r. kath. elemi fiúiskolában a tanítás szeptember 30-án — kedden — kezdődik. Léva, 1919. szept. 24.

Az igazgatóság.

Cis. 4525—1919.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy felsőbb rendelkezés folytán a 130 holdon aluli termelők ez idei buza, rozs, kétszeres és árpatermésüket, valamint a mult évi termésből fölmaradt gabonakészletüket 3 napon belül a közéletmezési hivatalba bejelenteni kötelesek, hogy annak alapján a természetesleg leszámlolás utján megállapítható és az ellátatlan lakosság ellátására igénybe vehető legyen. A bejelentés elmulasztása vagy valótlán bejelentése szigorú büntetés alá esik.

Levice, 1919. szeptember 27.

Dr. *Zostak*,
mestanosta.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1919. évi szept. hó 20.-tól — szept. hó 27.-ig.

Születés.

Néh. *Petruska* György Mihalovics Éva Zuzsanna fiu halva szült. — *Váradý* Gyula Kácsér Rozália leány Jolan. — *Kacsák* István Nyevizsanskí Iona fiu István. — *Somogyi* András Benyus Katalin fiu János.

Házasság.

Engel Mór *Weinberger* Ella izr. — özv. *Gill* Emil özv. *Reichel* Mária rkath.

Halálozás.

özv. *Petruska* Györgyné Mihalovics Éva Zuzsanna 23 éves Ervérüség (elhanyagolt szülés) — *Jakab* Jolan 3 hó gyermekszálya. — *Barabás* Mária 29 éves Tüdővész. — *Haas* Vincencia 73 éves Aggkori gyengeség. — özv. *Horvath* Istváné *Kabat* Tekia 50 éves Szervi szívbaj. — *Pajerskí* János 19 éves Általános gümökör. — özv. *Baranyecz* Mihály 60 éves Bélhurut.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

A „Bars” 37-ik számában *Guttman* István úrítól egy értelem nélküli zaggyva nyilatkozat látott napvilágot.

A 38-ik számában az úrfi már reperál s a hetköznapú lovagok ama ismert és megszokott lepiébe tünik el a nyilvánosság elől, mely legalkalmasabb arra, hogy mások egyéni becsületét támadva a megérdemelt fenyték deli természetet rákenhető ne legyen.

En azonban öt kámfor módjára eltűnni nem engedem, nehogy hálátlan legyek azokkal szemben a kik kiváló egyéni tulajdonságait és képességeit nem ismerik.

Jegyezze meg fiatal úr, a ki az iskola porát még ma sem ráta le magáról, hogy az ön ismeretes bárdolatlan magaviselete, befejezetlen és hiányos nevelése s a közelmúltban bakatársaságban önre könnyen ráragadt egyéb jó tulajdonságai jogot önnek legkevésbé adnak ahhoz, hogy becsületbeli ügyekkel foglalkozzék s ilyeneket bírálattal tárgyára tegyen, s gyenge itélő képességgel félre magyarázzon.

Figyelmébe ajánlom, hogy nagyon is észrevehető hiányosságait igyekezzék mielőbb pótolni, s majd akkor tárgyalunk érdemben. — Az üres búza kalász is gőgösen nyújtózik a súlyosan megrakott értékes kalászközött.

Ugyebár fiatal úr ön is kedélyesen mosolygott ama jeleneten, mikor házuk udvarán a szemétdombon annak a kis kakasnak — a kinek még tarja sem volt — idétlen kukorekolását hallotta.

Nem adott volna e neki szivesen tanácsot arra, hogy ha apja stentori hangját utanozni óhajta, várjon még egy bizonyos ideig s ne tegye magát neveltségessé idő előtti bürzenkedésével.

Enyit kívántam ezen lovagias ügy részemről való végleges elintézésére vonatkozólag a nyilvánosság előtt közölni.

Nagysalló, 1919. szept. hó 23-án

Zöldy Dezső
gyógyszerész.

Szülő árverés.

Kálvária szülőhegyen ma délután 4 órakor a szülőtermés eladatik. özv. *Tolnay* Istvánné *Léván*.

KERTÉSZ.

Több kiváló gazdaságban működött kertész, kitűnő bizonyítvánnyal, nagyobb uradalomba állást keres. Ajánlatokat **ILLÉS RFAEL** Kiskálna u. p. Nagykálna (Barsm.)

Két Fogyasztási Szövetkezeti üzletrész eladó.

— Cim a kiadóban. —

Léván, Koháry-utca 44. sz. alatt erős boltajtó és ablak eladó.

Eladó ruha.

Egy keveset használt fekete nadrág és majdnem új piké mellény eladó. Bővebbet **Arok-utca 9. b.**

Egy kijátszott régi

hegedű
eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Malmot

keresek megvételre vagy bérbe. **Kalina** Lajos, **Ujbánya** (Barsm.)

Pályázati hirdetés.

A negyedi református egyház 6 tanerős népiskolájánál megüresedett egyik férfi-tanítói állásra pályázatot hirdet.

Fizetése törvényszerinti készpénz, 240 kor. lakbér, 20 kor. kerti illetmény. A délutáni istentiszteleteknek orgonával való végzéseért mellékjövendelem. — Tanítási nyelv magyar.

Pályázati kérvények beadandók: **református lelkeszi hivatal Negyed** (Nyitra megye).

Kiadó szőlőföldek.

Léván, a Kereszthegyen, két szőlőföld — őszi vetés alá — bérbeadó felébe. Bővebbet özv. **KUPF FERENCNÉ**, Léván Zöldkert-utca 11.

Tanult kereskedő

nagyobb községben saját ház és üzlethelyiséggel rendelkezik, bármilyen árut bizományba venne, árúért megfelelő ingatlan biztosítékot nyújt. **Cím a kiadóhivatalban.**

Kézvel szedett

téli fajalmára

megrendeléseket elfogadok.

Ára különként 2 K.

TAUBINGER ÁRPÁD
Kiskerekény.

RUHASZÖVETEK.

Különbféle férfi és női kosztüm ruhaszövet kapható

Grotte Vilmos

raktárában Léván

Deák Ferenc utca 8. szám alatt.

Üzletnyitás.

Ez uton értesítem a n. é. közönséget, hogy **Kálnai-utca 19. szám alatt** cipészüzletet nyitottam. — Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel

KEMÉNY JÓNÁS
cipész.

Rendkívül elegáns

tém és égetett dohány- és cigaretta tárcákat, valódi csont-, fa- szivar- és cigaretta sziptakat, ritkánó Seiweczi magyar- és török pipákat valamint izlősen művész lapokat dus választékban raktáron tartok, naponta **friss hírlapokkal** szolgálok, előfizetésekre is.

DOBROVITZKI JÁNOS

hadirokkant trafikós, Léva, Bástya-u. 3. sz.

TŰZIFA.

Bükk, cser, hasáb és dorong tűzifa házhoz szállítva kapható **Tonhaiser László** Ladányi-utca 16. és Ozman-tér. 6. sz.

Barsvármegyei Gazdasági Egyesület Áruosztálya
Ladányi-utca 4.

LÓHEREMAGVAKAT

legmagasabb árban vásárol.

Lópokróc

130 × 180 nagyságban á 55 kor.
150 × 190 „ á 70 kor.

Jó és nehéz minőségben kapható **Ungár Adolf** zsák és ponyva üzletében s cement raktárában **Nyitrán**, Wilson-utca 16. szám.

ÚJ ILLATSZERTÁR.

Bátorkodom a város és a vidék nagyérdemű közönségét értesíteni, hogy **Léván a Bati u. 2. szám alatt** a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

illatszertárat

rendeztem be és ezen a héten megnyitom — Kaphatók a **Hygienia**hoz és **szépségápoláshoz** tartozó összes szerek a legkülönbözőbb kivitelben, kozmetikai, vegyszeti és pipere cikkek. — **Parfümök** csodás kivitelben, ritkák, hajnecek, hajszatok, **brochok**, **hajtlak**, **nyakékek** hosszú, rövid és a legkülönbözőbb változatokban stb. stb. — Midőn mindezt szives tudomás vétel végett közlöm, kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását

Kiváló tisztelettel
Tuma Zoltán.

lfj. Laufer Béla

fényképész

LÉVA, Balassa u. 10. sz.
(a posta mellett).

SPECIALISTA: Gyermekek, csoport és interieur felvételekben

Nagyítások, Diapositívek **medálion képek** stb legizlősebb kivitelben

Igazolványokra fényképek

3 óra alatt elkészülnek.

Felvételek borult időben és este villanyfénynél is eszközöltenek. **Amateuroknak felvilágosítással szolgálok.**

MINDENMŰ MODERN

SIRKÖVEK

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN ÉS JUTÁNYOS ÁRAK MELLETT
KAPHATÓK

DUKESZ LIPÓT

SIRKÓRAKTÁRÁBAN
LÉVA, PETŐFI-UTCA 5. SZÁM.

Mielőtt e szomorú kötelességének eleget tenne — saját érdekében — ne mulassza el megtekinteni dusan felszerelt raktáramat.

Kertész

szorgalmas, dolgos, **mielőbbre felvétetik.** Ajánlatok írásban vagy személyesen lehetőleg bizonyítvány melléklettel **Bajkai Gazdaság** Zupa Tekov pp. Dolni Várad intézendők.

Uj cipő áruház.

Léván a «KALVIN» épületben férfi, női és gyermek cipők, nagy választék magyar, női- és férfi csizmákban és lábszárvédőkben. **SCHÄFFER SÁNDOR** cipő raktárában, LÉVA, „Kalvin udvar”.

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönségnek becses tudomására hozni, hogy 1919. szept. 20 től **Léván, Teleky-utca 14. sz.** (evarg. egyház házában) — a mai kornak megfelelő —

angol női szabó termet nyitottunk,

hol a legújabb divat szerint, a legmodernebb szabásu **kosztümöket, paletoztok**, ugyszintén **sport ruhákat, külön ajjakat**, raktárunkon levő — legújabb modeljeink szerint — a legfinomabb **gyepju szövetekből**, elsörendü munka előállítás szerint készítünk. Ajánljuk a nagyérdemű hölgyközönségnek a modeljeink megtekintését és kérjük szives pártfogását,

kiváló tisztelettel

CSERNÁK és KOPRDA.

Bükkhasáb és fűrészelt tűzifára megrendeléseket elfogad — házhoz szállítva —

BRAUN ADOLF

L é v á n, Bem-utca 10. szám.

